

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 115

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY OCTOBER 5th 1921

LETO XXIV — VOL. XXIV.

Whisky tihotapec.

Je bil ustreljen v slovenski naselbini.

Ob 2. uri pop. v pondeljek je bila policija 13. precinkata poklicana na 7621 Wade park ave. Telefonsko poročilo je javilo policiji, da v garaži za dotočno hišo prekladajo žganje. Saržent Weeden in štirje policiisti so se odpeljali s švigačo švadrona na lice mesta. Ko je prišla policija na mesto, jo je opazil nek N. C. Munz, ki je stal poleg avtomobila, s katerim so pripeljali žganje. Munz je pri pogledu na policiiste skočil v svoj avtomobil ter odpeljal, 60 milij na uru, zapadno po Wade park ave. Obrnil je potem po Addison Rd. severno, in ko je Munz prišel do Bayliss ave. je zmanjšal hitrost svojega avtomobila in skočil na cesto, 100 čevljev za njim je vozil policijski avtomobil, v katerem so bili policiisti s puškami. Munz se je pri skoku z avtomobila nekaj pobil, toda se je kmalu pobral in bežal naprej proti Bayliss ave. Saržent Weeden je parat zaklical, naj počaka, toda Munz je le bežal naprej, nakar je Weeden pomeral proti nogam begunci in sprožil. Vendar je saržent meril previsoko, kajti strel je zadel glavno žilo ob boku. Munz je hitel še kakih 40 korakov naprej, nakar se je zgrudil. Policija ga je odpeljala v bolnišnico, kjer je par minut pozneje umrl. Avtomobil, katerega je Munz pustil dirjati naprej, je na Addison Rd. zadel po neko črevo in se ustavil. Munz je bil znan v tihotapskih krogih z žganjem v Clevelandu in Pittsburgu. Pred nekaj dnevi je pripeljal 20 zabojev žganja iz Pittsburga, in v nedeljo se je seznanil z nekim George Nelms, kateremu je ponudil dvajset zabojev žganja po \$85 zaboj. Nelms je sprejel ponudbo in mu velel pripeljati žganje na 7621 Wade Park ave. kar je Munz tudi storil, ko ga je dohitela usoda. Nems je zaprt, otočen tihotapstva z ganjem, in spuščen pod \$1000 varščine.

Četrtek, 6. okt. je prvi registracijski dan.

V pondeljek zjutraj je umrla Helena Veljak, stanujoča na 5901 Prosser ave. Ranjka je bila starca 44 let, doma iz Bleda, na Gorenjskem. V Ameriki je bivala 8 let. Bila je članica dr. Marie Magdalene, št. 162, K. S. K. J. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj. Zastava društva, ki jo bo spremjalna v cerkev, je bila ročno izdelana od njene hčerke Frances, ki je svojo mater vzdrževala ves čas njenne bolezni. Vsa čast ji je urednila izreka iskreno sožalje nad zgubo drage matere!

Plaćajte račune za plin v našem uradu. Zadnji čas je do pondeljka, 10. oktobra, do 12. ure opoldne.

Dobili smo v zalogo več priljubljenih knjižic "Hitri računar" ter "Angleščina brez učitelja", katero prodajamo po nizki ceni.

V nedeljo se je zgubilo med Saranc Rd. in Holmes ave. ter 159. cesto do Slovenskega Doma v Collinwoodu večja svota denarja. Pošten najdritelj se prosi, da prinese denar na 702 E. 159th St. kjer dobri primereno nagrado.

Pismo ima pri nas Elisa Stela.

Proti bojkotom

Delodajalci ne smejo bojkotirati delavce.

Rojaki, ali veste, zakaj ste dobili ameriske državljanke papirje?

Washington, 3. okt. Konferenca brezposelnosti nadlujuje svoje delo v podoborih, ki po navodilu predsednika Hardinga iščejo pota in sredstva, kako bi se dalo brezposelnost nemudoma odpraviti. Včeraj je konferenca sprječila sledenje sklepov: Delavstvo se nujno pozivlje, da točno in pametno sprejme spremembu plač, kjer se plače že niso znizale, in delodajalce se opominja, da znizanje plač ne tira predalec. Delodajalci naj vselej plačujejo toliko, da se družine lahko prežive, da otroci dobijo pravo vzgojo, da ostane nekaj za hrani. Nadalje se delavce opominja, da opustijo v bodočnosti vse takozvane "štrajke iz simpatije", namreč če delavci pri enem podjetju štrajkajo, naj ne začno štrajkati tudi delavci drugega podjetja. Delodajalce se pa zoper opominja, da naj ne bojkotirajo delavcev. Štrajki iz simpatije kažejo bojkoti povzročajo nestalnost v industriji in povečujejo brezposelnost. Konferenca je prišla do prepričanja da glavna industrija, ki bi se moralna nemudoma oživeti, je gradbena industrija. Ako se prične graditi, tako javna poslojava kot privatne domove, je s tem odprta pot stotisočim za delo. Preds. Harding je poslal razglas vsem govorjem ameriških držav, da vsak svoji državi nemudoma začne z vsemi silami delovati, da se brezposelnost zmanjša. Governerji naj skrbe, da vsako mesto v njih državi začne z gotovim delom, in ako se ta aktivnost v resnicu nadaljuje, bodejo kmalu milijoni brezposelnih na delu. Kaj posebnega konferenca dosedaj ni dosegla.

— V sredo večer, oktobra, t. j. nočjo se vrši v prostorih S. N. Doma v Newburgu poroka priljubljenega rojaka Mr. Louis Papež z Miss Mary Perko. Uredništvo iskreno želi, da vse drugje kot druga leta. Poizvedite v vasi okolici, kje je vaša voliniva koča, in ako ne morete natančno dognati, tedaj pride v naš urad, in mi vam boderemo pokazali in natančno razložili. Pridite v naš urad za vsako informacijo o volitvah. Mi vam boderemo z veseljem vse razložili. Mi ob tej priliki ponovno apeliramo, z vso resnostjo naše Slovenke, da ne ostanejo doma pri letosnjih volitvah. In ako hočete voliti, morate registrirati. Naš pregovor pravi, da žena podpira tri voge hiše. To se tiče gospodinstva in skrb za hišo. Mož je rednik in glavar družine, toda imamo postave daneš, ki se tako bistveno tičejo moža kot žene, da je absolutna potreba, da odideta oba na volitve. Mi le želimo, da naši zavadi možje sprevidijo to, in ne samo, da ne bi pustili ženam na volišče, pač pa je znamenje njih naprednosti, njih zavednosti, njih pravega ameriškega državljanstva, njih pravic in svobode, njih lepe zastopnosti v zakonu, ako prosijo in prigovarjajo ženi, da gre z možem na volišče. Povdarijali smo vam že, rojaki naši, da vse milijonske žene so prve pri volitvah, dočim delavske žene ostajajo doma. Zato ga imamo postave, uradnike in sodnike, ki so voljeni od onih, ki se pobrigajo za volitve. Ako bi nastopili vsi naši državljanji, vse njih žene, odrasle hčerke, tedaj bi bilo marsikaj drugače. Ko ste dobili državljanske papirje, rojaki, tedaj je vam vred postala tudi vaša žena državljanka, dobila iste pravice po postavi, kot jo imate vi. In z vami vred vaši otroci, ki so spolnili 21. leto. V Clevelandu imamo okrog 2800 moških slovenskih volivcev. Zajedno z ženami, hčerkami in odrastlimi sinovi, štejejo naši glasovi najmanj 6000. In od teh jih je v 23. vardi, središču slovenske naselbine, najmanj 3200. Ker šteje 23. varda približno 5200 volivcev, vseh skupaj, sprevidi vsakdo kako ogromnega

pomena je, da pride ves slovenski glas v javnost. In kadar se boste letos zavedali pri volitvah svojega stališča, tako se vam bo vračalo. Mi bi na tem mestu že danes lahko zapisali ugodno novico za Slovence v političnem oziru, toda čakamo cakiva naših državljanov in državljanek, kako se boste registrirali. Politična zavednost, naprednost in spoznanje vaših pravican, priporoči čestno - mesto povsod.

Zadnjih osem let so se naši rojaki v Clevelandu bolj zanimali za državljanstvo ter za pravice, ki so spojene z državljanstvom, kot vsak drug narod v Clevelandu. Objednem so prednjačili vsem drugim naselbam po Zjednjenih državah. Sicer Slovenci v skoro milijonskem mestu kot je Cleveland, nimajo kdake kake prilike, uplivati odločilno na javne razmere, toda resnica je, da stejejo slovenski glasovi eno dvajsetino vseh glasov, kar je povprečno več kot glasovi vsakega druga leta.

Poizvedite v vasi okolici, kje je vaša voliniva koča, in ako

ne morete natančno dognati, tedaj pride v naš urad, in mi

vam boderemo pokazali in natančno razložili. Pridite v

naš urad za vsako informacijo o volitvah. Mi le želimo, da naši zavadi možje sprevidijo to, in ne samo, da ne bi pustili ženam na volišče, pač pa je znamenje njih naprednosti, njih zavednosti, njih pravega ameriškega državljanstva, njih pravic in svobode, njih lepe zastopnosti v zakonu, ako prosijo in prigovarjajo ženi, da gre z možem na volišče. Povdarijali smo vam že, rojaki naši, da vse milijonske žene so prve pri volitvah, dočim delavske žene ostajajo doma. Zato ga imamo postave, uradnike in sodnike, ki so voljeni od onih, ki se pobrigajo za volitve. Ako bi nastopili vsi naši državljanji, vse njih žene, odrasle hčerke, tedaj bi bilo marsikaj drugače. Ko ste dobili državljanske papirje, rojaki, tedaj je vam vred postala tudi vaša žena državljanka, dobila iste pravice po postavi, kot jo imate vi. In z vami vred vaši otroci, ki so spolnili 21. leto. V Clevelandu imamo okrog 2800 moških slovenskih volivcev. Zajedno z ženami, hčerkami in odrastlimi sinovi, štejejo naši glasovi najmanj 6000. In od teh jih je v 23. vardi, središču slovenske naselbine, najmanj 3200. Ker šteje 23. varda približno 5200 volivcev, vseh skupaj, sprevidi vsakdo kako ogromnega

pomena je, da pride ves slovenski glas v javnost. In kadar se boste letos zavedali pri volitvah svojega stališča, tako se vam bo vračalo. Mi bi na tem mestu že danes lahko zapisali ugodno novico za Slovence v političnem oziru, toda čakamo cakiva naših državljanov in državljanek, kako se boste registrirali. Politična zavednost, naprednost in spoznanje vaših pravican, priporoči čestno - mesto povsod.

Zadnjih osem let so se naši rojaki v Clevelandu bolj zanimali za državljanstvo ter za pravice, ki so spojene z državljanstvom, kot vsak drug narod v Clevelandu. Objednem so prednjačili vsem drugim naselbam po Zjednjenih državah. Sicer Slovenci v skoro milijonskem mestu kot je Cleveland, nimajo kdake kake prilike, uplivati odločilno na javne razmere, toda resnica je, da stejejo slovenski glasovi eno dvajsetino vseh glasov, kar je povprečno več kot glasovi vsakega druga leta.

Poizvedite v vasi okolici, kje je vaša voliniva koča, in ako

ne morete natančno dognati, tedaj pride v naš urad, in mi

vam boderemo pokazali in natančno razložili. Pridite v

naš urad za vsako informacijo o volitvah. Mi le želimo, da naši zavadi možje sprevidijo to, in ne samo, da ne bi pustili ženam na volišče, pač pa je znamenje njih naprednosti, njih zavednosti, njih pravega ameriškega državljanstva, njih pravic in svobode, njih lepe zastopnosti v zakonu, ako prosijo in prigovarjajo ženi, da gre z možem na volišče. Povdarijali smo vam že, rojaki naši, da vse milijonske žene so prve pri volitvah, dočim delavske žene ostajajo doma. Zato ga imamo postave, uradnike in sodnike, ki so voljeni od onih, ki se pobrigajo za volitve. Ako bi nastopili vsi naši državljanji, vse njih žene, odrasle hčerke, tedaj bi bilo marsikaj drugače. Ko ste dobili državljanske papirje, rojaki, tedaj je vam vred postala tudi vaša žena državljanka, dobila iste pravice po postavi, kot jo imate vi. In z vami vred vaši otroci, ki so spolnili 21. leto. V Clevelandu imamo okrog 2800 moških slovenskih volivcev. Zajedno z ženami, hčerkami in odrastlimi sinovi, štejejo naši glasovi najmanj 6000. In od teh jih je v 23. vardi, središču slovenske naselbine, najmanj 3200. Ker šteje 23. varda približno 5200 volivcev, vseh skupaj, sprevidi vsakdo kako ogromnega

pomena je, da pride ves slovenski glas v javnost. In kadar se boste letos zavedali pri volitvah svojega stališča, tako se vam bo vračalo. Mi bi na tem mestu že danes lahko zapisali ugodno novico za Slovence v političnem oziru, toda čakamo cakiva naših državljanov in državljanek, kako se boste registrirali. Politična zavednost, naprednost in spoznanje vaših pravican, priporoči čestno - mesto povsod.

Zadnjih osem let so se naši rojaki v Clevelandu bolj zanimali za državljanstvo ter za pravice, ki so spojene z državljanstvom, kot vsak drug narod v Clevelandu. Objednem so prednjačili vsem drugim naselbam po Zjednjenih državah. Sicer Slovenci v skoro milijonskem mestu kot je Cleveland, nimajo kdake kake prilike, uplivati odločilno na javne razmere, toda resnica je, da stejejo slovenski glasovi eno dvajsetino vseh glasov, kar je povprečno več kot glasovi vsakega druga leta.

Poizvedite v vasi okolici, kje je vaša voliniva koča, in ako

ne morete natančno dognati, tedaj pride v naš urad, in mi

vam boderemo pokazali in natančno razložili. Pridite v

naš urad za vsako informacijo o volitvah. Mi le želimo, da naši zavadi možje sprevidijo to, in ne samo, da ne bi pustili ženam na volišče, pač pa je znamenje njih naprednosti, njih zavednosti, njih pravega ameriškega državljanstva, njih pravic in svobode, njih lepe zastopnosti v zakonu, ako prosijo in prigovarjajo ženi, da gre z možem na volišče. Povdarijali smo vam že, rojaki naši, da vse milijonske žene so prve pri volitvah, dočim delavske žene ostajajo doma. Zato ga imamo postave, uradnike in sodnike, ki so voljeni od onih, ki se pobrigajo za volitve. Ako bi nastopili vsi naši državljanji, vse njih žene, odrasle hčerke, tedaj bi bilo marsikaj drugače. Ko ste dobili državljanske papirje, rojaki, tedaj je vam vred postala tudi vaša žena državljanka, dobila iste pravice po postavi, kot jo imate vi. In z vami vred vaši otroci, ki so spolnili 21. leto. V Clevelandu imamo okrog 2800 moških slovenskih volivcev. Zajedno z ženami, hčerkami in odrastlimi sinovi, štejejo naši glasovi najmanj 6000. In od teh jih je v 23. vardi, središču slovenske naselbine, najmanj 3200. Ker šteje 23. varda približno 5200 volivcev, vseh skupaj, sprevidi vsakdo kako ogromnega

pomena je, da pride ves slovenski glas v javnost. In kadar se boste letos zavedali pri volitvah svojega stališča, tako se vam bo vračalo. Mi bi na tem mestu že danes lahko zapisali ugodno novico za Slovence v političnem oziru, toda čakamo cakiva naših državljanov in državljanek, kako se boste registrirali. Politična zavednost, naprednost in spoznanje vaših pravican, priporoči čestno - mesto povsod.

Zadnjih osem let so se naši rojaki v Clevelandu bolj zanimali za državljanstvo ter za pravice, ki so spojene z državljanstvom, kot vsak drug narod v Clevelandu. Objednem so prednjačili vsem drugim naselbam po Zjednjenih državah. Sicer Slovenci v skoro milijonskem mestu kot je Cleveland, nimajo kdake kake prilike, uplivati odločilno na javne razmere, toda resnica je, da stejejo slovenski glasovi eno dvajsetino vseh glasov, kar je povprečno več kot glasovi vsakega druga leta.

Poizvedite v vasi okolici, kje je vaša voliniva koča, in ako

ne morete natančno dognati, tedaj pride v naš urad, in mi

vam boderemo pokazali in natančno razložili. Pridite v

naš urad za vsako informacijo o volitvah. Mi le želimo, da naši zavadi možje sprevidijo to, in ne samo, da ne bi pustili ženam na volišče, pač pa je znamenje njih naprednosti, njih zavednosti, njih pravega ameriškega državljanstva, njih pravic in svobode, njih lepe zastopnosti v zakonu, ako prosijo in prigovarjajo ženi, da gre z možem na volišče. Povdarijali smo vam že, rojaki naši, da vse milijonske žene so prve pri volitvah, dočim delavske žene ostajajo doma. Zato ga imamo postave, uradnike in sodnike, ki so voljeni od onih, ki se pobrigajo za volitve. Ako bi nastopili vsi naši državljanji, vse njih žene, odrasle hčerke, tedaj bi bilo marsikaj drugače. Ko ste dobili državljanske papirje, rojaki, tedaj je vam vred postala tudi vaša žena državljanka, dobila iste pravice po postavi, kot jo imate vi. In z vami vred vaši otroci, ki so spolnili 21. leto. V Clevelandu imamo okrog 2800 moških slovenskih volivcev. Zajedno z ženami, hčerkami in odrastlimi sinovi, štejejo naši glasovi najmanj 6000. In od teh jih je v 23. vardi, središču slovenske naselbine, najmanj 3200. Ker šteje 23. varda približno 5200 volivcev, vseh skupaj, sprevidi vsakdo kako og

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

NAROCNINA:
 Za Ameriko - - - \$4.00 || Za Cleveland po pošti - - \$5.00
 Za Evropo - - - \$5.50 || Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriska Domovina"
 6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
 Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 8th 1909, at the post office at
 Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 115. Wed. Oct. 5th 1921

Kaj pomenijo številke.

Prebivalstvo celega sveta šteje do 1650 milijonov duš, a računa se, da se more zlahka preživeti na tej zemlji do šest tisoč milijonov oseb.

V ameriških bankah in hranilnicah je shranjenih šest tisoč in petsto milijonov dolarjev ljudskega denarja. Ta svota je dvakrat večja kot pa pred vojno, to je, pred letom 1917 je bilo v ameriških bankah in hranilnicah nekaj nad tri tisoč milijonov dolarjev, danes je nad šest tisoč milijonov.

Neki japonski časopis v Tokio je stavil ženam sledenje vprašanje: Kaj si ženske najbolj želijo? Prišlo je tisoče odgovorov, med katerimi so sledenje najbolj zanimivi: 980 žensk izmed vsakih tisoč je želelo, da bi dobilo nove oblike! 720 izmed tisoč jih je želelo, da bi mogle pojaviti v gledališču in druge zabave, 150 izmed tisoč jih je želelo, da bi mogle dobro jesti, 100 izmed tisoč jih je želelo, dobiti dobrega moža v zakon, 50 izmed tisoč jih je želelo potovati po svetu, in 30 od vsakih tisoč je želelo, da naredi dovolj denarja in postane bogate.

Povprečno je letos odšlo vsak mesec nad 100.000 Amerikancev na potovanje v Evropo. Računa se, da potroši vsak izmed teh Amerikancev najmanj \$1000 za tako potovanje, ali vsi skupaj tekom enega leta \$1.200.000.000. Ta svota je enaka štiridesetim procentom vsega francoskega državnega dolga.

Preteklo leto smo imeli v Ameriki 12.000 samomorilcev. Najmlajši samomorilec je imel šele pet let, najstarejši pa, ki se je sam ubil, je bil 103 leta star. Sto zakonskih mož in žena se je umorilo, ko se je zakon razdržil. Kar je posebno značilno je dejstvo, da so samomori med farmarskimi ženami postali "običajni". Med samomorilci se nahaja 75 ravnateljev trgovin, 36 milijonarjev, 23 bogatih žensk, 24 odvetnikov, 8 sodnikov, 51 zdravnikov, 40 gledaliških igralcev in igrač, 34 profesorjev višjih šol, 59 bankirjev, 7 duhovnikov, 2 evangelista. Jako značilno je tudi dejstvo, da se je ubilo 777 otrok, iz strahu, da ne bodo mogli narediti skušnje v šoli, ali pa iz strahu pred starši, ker so se bali kazni doma za storjene zločine.

V neki šoli v Brooklynu je bilo stavljeno vprašanje koliko otrok zna povedati deset božjih zapovedi. V šoli je 1373 otrok. Izmed teh jih 599 ni znalo povedati niti polovice teh zapovedi in 35 otrok se je izjavilo, da še niso nikdar slišali o njih.

Pred kratkim se je v Rusiji vršilo ljudsko štetje, in kot pripoveduje boljševski organ "Pravda" je rezultat tega štetja sledenje: Od leta 1914 do leta 1920 je Rusija zgubila 12.000.000 ljudi. Skupno prebivalstvo Rusije koncem leta 1920 je štelo 133.000.000 oseb.

Odkar je bilo podpisano premirje, je ameriška vlada plačala \$278.067.610 za vzdrževanje ameriške vojaške posadke v Nemčiji. Francija je plačala 2.304.850.470 frankov, Anglija 52.881.298 funtov šterlingov, Belgija 378.731.390 frankov, Italija 12.207.717 francoskih frankov. Skupni stroški zavezniških posadk v Nemčiji, odkar je bilo podpisano premirje, znašajo pet milijonov frankov. Ako računamo, da je v zavezniških deželah danes deset milijonov brezposelnih ljudi, in če računamo, da vlade le malo ali nič ne naredijo za te brezposelne, in če pomislimo, da so iste vlade v istem času zagnale proč pet tisoč milijonov, da čuvajo neškodljive, poražene Nemce ob reki Rajni, tedaj vidimo, kako silno slab gospodarji so današnji zavezniški. Za pet tisoč milijonov bi se milijonom pomagale iz delavske bede.

Narodna Hrvatska Zajednica je na svoji konvenciji podarila \$25.000 za hrvatske sirote, ali po današnji ceni šest milijonov krov. Republičansko združenje bi lahko podarilo še enkrat toliko, ako ne bi socialisti sebi kupovali tiskarne v Ljubljani, in to z narodnim denarjem, nabranim pod pretezo "jugoslovanske republike". Vsak po svojem!

POMISLITE MALO.

Pripadaj katerikoli stranki hočeš, imeti moraš in rabiti moraš svoj razum; zato ga imaš, da ga rabiš. Kdor pa brez dokazov in brez pomisleka "svojo goni", je fanatik, ki svoj razum ideji žrtvuje. Želja, da bi bilo tako in tako, še ni razum in tudi dokaz ne, da mora tako biti. Živiljenje je in ostane boj za obstanek. Boditi kjer hočeš, boditi v jednem ali drugem poklicu, boriti se moraš, delat moraš za vsakdanji kruh, dokler ne umreš, ker prah si in v prah se boš povrnili.

Socialisti trdijo, da niso njih sodruži v Rusiji povzročili lakote. Lakote je baje že. Ako pravis, da je suša v povzročila:

prometna sredstva. 3. Blokada zaveznikov. 4. Državljanška vojna.

1. Suša. Ko se je letos v Rusiji pojavila lakota, ni bil še čas žetve in tudi sadje se ni zorelo. Letošnja suša torej ne more biti vzrok lakote. Če bi bila letošnja suša vzrok lakote, bi se ta pojavila še koncem jeseni in na zimo. Sicer pa je bila izredna suša le v okrajih osrednje Volge, oziroma v saratovskem okraju.

Rusija je ogromna dežela. Samo evropska Rusija je večja, kakor celo zgodna Evropa s Poljsko, Rumunsko in Balkanom vred. Poleg tega je vsa Rusija poljedelska dežela. Lakote je baje že. Ako pravis, da je suša v

čila splošen glad v Rusiji, pomenuje toliko kot trditi, da bi mogla suša, v bivši Avstro-Ogrski povzročiti lakote po celni Evropi, izven Rusije. Kaj takega trditi je gola nezmesil. Tudi Sibirija je v velikem obsegu agrarna dežela, ki je vedno eksportirala živež, kakor je to delala evropska Rusija, in Sibirija je večjidel pod bolj šeško kontrolo. Ako moremo pošiljati živež iz zapadnih držav Amerike čez morja in v notranje kraje Rusije, prav v Saratovski okraj, zakaj pa boljševiki ne morejo prevažati živeža iz okrajev Rusije, kjer niso trpeli radi suše, in iz Sibirije, kjer sploh ni bilo suše? Zakaj ne? Zato ne, ker v Rusiji tudi tam ni dovolj živeža, kjer ni bilo suše niti letos niti lani. Razumeete torej!

2. Slaba prometna sredstva so delni vzrok lakote, pravijo. Zgoraj navedeno pobija ta izgovor. Jasno je, da če Rusi ne morejo dobiti živeža v sredino Rusije, ko morajo vendar poznati svoja pota, da je toliko hujše za Amerikance pošiljati živež tja. Kakor prvi, tako je jalov tudi drugi izgovor. Dokaz je tole: Vsakomur je znano, da so plovne reke najboljša in najcenejša prometna sredstva. Kakor že rečeno, je še posebno zadela Saratovski okraj, oziroma okraje osrednjega Volge. Volga pa je ena najboljših plovitvenih rek na svetu. Dotoki Volge od severovzhodne in vzhodnje Rusije, kakor tudi oni iz zapadne in severozapadne Rusije so pa tudi plovni za splave. Ako pomislimo, da veže kanal in reke Baltiško morje s Črnim morjem, in da morejo precejšnje ladije iz Baltiškega v Črno morje, bomo šele uvideli, zakaj potrebuje Rusija manj železnic kakor katera druga dežela. Sicer so pa edinole boljševiki krivi, če so ruske železnice v takoj slabem stanju, da narod glada umira radi te nemarnosti. Socialisti se kaj radi hvalijo, da so boljševiki že pet let na krmilu vlade v Rusiji, zakaj torej niso popravili železnice. Imeli so najcenejše delavce na svetu, ki so jim MORALI, pravijo. MORALI, delati samo za jed, raztrgane cape in za streho, pod katero spe. Ker pa niti streh niso popravili, to lahko odbijemo. Kdo je torej kriv, če so prometna sredstva slaba, in če je vsled tega glad v boljševski Rusiji. V petih letih se da marsikaj narediti in popraviti. In konečno: Zakaj pa Amerikanci lahko dovažajo živež po notranjosti Rusije? Zato, ker so delavni, ne klepetajo, pač pa delajo, a boljševikom ni do drugega kot da se s silo vzdrže na krmilu vlade.

3. Zavezniška blokada naj bi bila vzrok lakote v Rusiji. Turgenjev, mislimo, je napisal: "Sveti Rusija, ti nas ne potrebujesz, mi pa potrebujesz tebe!" Hotel je reči, da ima Rusija vsega dovolj, brez zunanjega pomoči, da pa ostala Evropa ne more živeti brez Rusije. V resnicri je Rusija skupaj s Sibirijo svet za sebe; tam je vsega v obilici, samo digniti je treba zaklade. Boljševska doktrina uvedena v praksu administracije je pa vničila, upropastila ruski narod. Izgnali in pomorili so rusko inteligenco, kar je pa inteligenčno ostalo, so morali postati posili-boljševiki, da si golo živiljenje rešijo. Tudi prej se je tupatam pojival glad v Rusiji, toda prej si je mogla Rusija sama pomagati potom zemstev ali poljedeljskih zadrug, katere so boljševiki vničili. Rusija je leta za letom izvažala živež po celem svetu. Bila je žitnica Evrope. Blokirati Rusijo pomeni blokirati zapadno Evropo, da ne morejo ruski predki tja. Ako pa Rusija ne more izvažati, mora sama uporabiti, torej ako zavezniški v rešnici blokirajo Rusijo, bi moral biti po mnemu socialistov, toliko več živeža v Rusiji, ker ga sicer nikamor

ne morejo prodati. Blokada ni povzročila lakote v Rusiji, ker Rusija sploh živež nikdar uvažala ni. Pravijo, da je Rusija trpela radi vojne. Tudi ostali svet je trpel, med drugimi Rumunska, Bolgarska, Grška, Jugoslavija že od leta 1912, ko se je neprstano do 1919 vršila vojna, najpravo s Turkami, pozneje z Nemci in zavezniški. Toda v vseh teh krajih, ni nobene lakote, nobenega pomanjkanja danes. Vlade so razmere tako uredile, da prebivalstvo shaja. In ogromna, bogata Rusija mora prositi ves svet za pomoč! Krasen dokaz boljševske zmožnosti.

4. Ali je povzročila lakoto v Rusiji državljanska vojna? Nekaj je resnice na tem. Toda tako popolna in nedosegljiva vlada, kakor je po mnenju socialistov "boljševska vlada", bi morala vendar kaj narediti, da prepreči tako katastrofo. Tudi mi trdimo, da je bila carska vlada med najslabšimi. Toda carska vlada je mogla vendar preživeti narod in zraven tega nakopičiti ogromne skladde pšenice in druge hrane, na katero so čakali zavezniški.

Boljševiki so se ponašali z zlatom, s kožuhovino, itd. a vse to je bilo pridobljeno še za časa carja. Zlato so izdali za propagando v inozemstvu; namesto da bi se brigali za obstanek lastnega naroda, so prirejali internacionale kongrese, namesto da bi krmili lastni narod, so dajali milijone za punde in revolucije po svetu, a doma kričijo sedaj, da trideset milijonov Rusov umira lakote. Namesto umetnega kmetijstva so boljševiki učili doma blazne teorije. To ne prines kruha, ne blagostanja. Za kruh je treba delati v potu svojega obrazu. Bili so kakor človek z glavo v oblakih. Zamišljali so si socialistična nebesa, prebudili pa so se v peku lakote. Nemški, francoski, angleški, italijanski socialisti so povsod odklonili sodelovanje z boljševiki, samo slovenski chichaški sodrugi so si zaželeti, za ves svet take usode, kakor je zadebla sirotino Rusijo. Res, lepa je doktrina, ki prinese take sadove.

Kdor trdi, da nekaj dobremora biti v boljševski vladi, ne poзна logike. Carska vlada se je obdržala stoletja, in bolj morilske, slabje vlade, vendar iste dobri nikjer. Za carjem so prišli boljševiki, in ti so prekosiли carsko vlado z vsem. In kaj dokazuje, da je bilo kaj dobrega v carski vladi, ako se je držala stoletja? Druzega ne, kot da ruski narod ni bil zaveden, ker se ni prej otrezel carskih pijavik. In ko postane za eno merico še bolj zaveden, bo pognal tudi boljševike in si ustanoval narodno vlado.

Rojaki, socialisti, pomislite malo. Predno ješ, pogledaš, kakšna jed je in potem zajameš, kaj ne. Predno kaj odstravaš, poglej in pomisli: Tudi mi bi želeti, da bi bila Rusija srečna, pa naj si bo pod eno ali drugo vlado. Kdo pa Rusiji škoduje, škoduje Slovanstvu, torej tudi nam!

Zidje so se kruto osvetili Rusiji za vsa peganjanja, ki jih je moral trpeti židovstvo v Rusiji. Hotel je reči, da ima Rusija vsega dovolj, brez zunanjega pomoči, da pa ostala Evropa ne more živeti brez Rusije. V resnicri je Rusija skupaj s Sibirijo svet za sebe; tam je vsega v obilici, samo digniti je treba zaklade. Boljševska doktrina uvedena v praksu administracije je pa vničila, upropastila ruski narod. Izgnali in pomorili so rusko inteligenco, kar je pa inteligenčno ostalo, so morali postati posili-boljševiki, da si golo živiljenje rešijo. Tudi prej se je tupatam pojival glad v Rusiji, toda prej si je mogla Rusija sama pomagati potom zemstev ali poljedeljskih zadrug, katere so boljševiki vničili. Rusija je leta za letom izvažala živež po celem svetu. Bila je žitnica Evrope. Blokirati Rusijo pomeni blokirati zapadno Evropo, da ne morejo ruski predki tja. Ako pa Rusija ne more izvažati, mora sama uporabiti, torej ako zavezniški v rešnici blokirajo Rusijo, bi moral biti po mnemu socialistov, toliko več živeža v Rusiji, ker ga sicer nikamor

čič odstranil iz gostilne, stala obtoženca takoj za njim in zunaj se je kmalu razvil pretep, med katerim je planil Mulej z nožem nad Kunčičem in ga trikrat zapored zabolal.

Kunčič je prišel še do gostilne in tam v kratkem umrl. Mulej se je zagovarjal da je storil zločin v silni zmotnosti vsled udarca, ki mu ga je zadal malo preje Kunčič s steklenico po glavi. Meršolj pa pravi, da je udaril Kunčiča, da bi ga odgnal od bratanca.

Poročniki so potrdili obe vprašanji z desetimi glasovi. Obsojena sta bila Mulej na 2 in četrtek leta, Meršolj pa na 1 in pol leta težke ječe.

Cene masti v naši državi rastejo. Iz Beograda se poroča: Na vseh naših tržiščih, predvsem v Hrvatski in Slavoniji, kupujejo trgovci svine samo za izvoz, tako da za domače potrebe ni dovolj kritja. Tudi cene naraščajo vsled tega. Prebivalstvo, zlasti neimoviti sloji težko občutijo pomanjkanje in draginjo masti in slanine. Ministrstvo trgovine je vzel zadevo že v pretres.

Austria se dobri kredita od Zveze narodov. Z Dunaja poročajo. Po poročilih, ki jih je avstrijska vlada prejela iz Pariza in Londona, nima Avstrija pričakovati za sedaj nobenega kredita od finančnega odbora Zveze narodov. Raditev je vlada za 20. sept. sklicalna narodni svet, da dobi pooblastilo za dodatni kredit 8 milijard. V sled nepričakovano velikega padca krone je nastal ne-pregledni kaos. Medtem ko bi bilo prej zadostovalo 38 milijard se bo moralo staviti sedaj v proračun 60 — 70 milijard. K temu pa sedaj še državni nastavljeni zahtevajo vsled naraščajoče draginje povisanje plač, ki bo skupno znašalo tudi par milijard.

Novo italijansko nasilje. Iz Frstga poročajo, da so italijanski karabinjerji pred nekaj dnevi zaprli na Nabrežini slovenskega pesnika Igo Grudina, ki se je mudil na obisku pri svojih starših. Kot vzrok navajajo, da se ni mogel izkazati z dokumenti, da je optiral za jugoslovansko podanstvo. Vzrok je pa političen, kajti Igo Gruden je pesnik "Primorskih pesmi".

Goriški komunistični poslaneč Tantar discipliniran. Ravnatelj bolniške blagajne za Gorisko Tantar, komunistični poslanec za goriško okrožje v rimskem parlamentu, je načeloval blagajni od leta 1910. Še sedaj, ko je bil poslanec in je vodil poslovje njegovega namestnika, so prišli na sled velikim nereditnostnim v blagajniškem poslovanju, ki jih je zakril Tantar kot predsednik. Sestavil se je disciplinarni odbor, ki je preiskal vse poslovanje in dognal, da je Tantar vodil blagajno na svojo roko, da je dajal brez vsakega odobrenja naloge na nedovoljena izplačila, da je izplačeval velike podpore sebi, ko ni bil niti bolni. Disciplinarni odbor je soglasno sklenil, da se poslanec Tantar odpusti iz službe kot ravnatelj bolniške blagajne radi nediscipliniranega postopanja, uradnih zlorab.

Daleje na tretji strani.

Prijatelj resnice,

IZ DOMOVINE.

Severova zdravila vzdružujejo zdravje v džinolih.

Nervozne, oslebleče žene,

Žljube na boležitih v kritu, v boležih ali na ramenih, na senzacijah, ki tičajo slovene, k tistem in dela v sosednjem teleu težu, na glavobolu in neredu pri naravnih fumacijah, govoru o bolezni, ko vzbuzajo.

Severova Regulator

(Severov Regulator). Pripravljen je za zdravljenje tistih posebnih lastnosti narodov in hranja, ki so jim podvrženi ženske.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, OF THE AMERIŠKA DOMOVINA, published tri-weekly at Cleveland, Ohio for October 1st, 1921.

State of Ohio, Cuyahoga Co. 88.

Before me, as a Notary Public in and for the State and county above, said, personally appeared James Debevec, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Publisher of the Ameriška Domovina and that the following is to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the name and address of the publisher, editor, managing editor, and business manager is: Louis J. Piro, 6119 St. Clair ave., Editor, James Debevec, 6119 St. Clair ave., Cleveland, O. Publisher.

2. That the owner is: Louis J. Piro, 6119 St. Clair ave., Cleveland O. and James Debevec, 6119 St. Clair ave., Cleveland O.

3. That the known bondholders, mortgages, nad other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: Mergenthaler Linotype Co., Brooklyn, N. Y. Edward Kalish, Cleveland, O.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders and security holders if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholders or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affairs full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner, and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Signed: James Debevec,

Sworn to and subscribed before me this 26th of Sept. 1921.
(SEAL)

F. M. Jaksic, Notary Public

My commission expires Dec. 26, 1921.

Nadaljevanje iz druge strani.

in defravdacijske. Obenem je odbor bolniške blagajne izročil ves obtežilni material državnemu pravdništvu, ki je takoj uvedlo preiskavo proti Tuntarju in bo zahtevalo njegovo izročitev. Po dosedanjih računih je goriška bolniška blagajna radi poslovanja svojega komunističnega ravatelja odškodovanata približno za pol milijona lir.

Uvoz surove kave v našo državo je znašal lanskega leta 4.170.361 kg v vrednosti 45.583.929 dinarjev. Od tega je samo iz Italije prišlo 2.249.281 kg z nekaj čez 23 milijon dinarjev.

Za tiskovno svobodo. Na kongresu "Jugoslovanskega novinarskega Udrženja" v Splitu je bila sprejeta sledeča resolucija o svobodi tiska: Jugoslovanski novinarji na svoji prvi redni skupščini najodločneje protestirajo proti omejevanju svobode tiska in zahtevajo, da se člen ustave, ki govorji o tisku najtočneje izvršuje, da se takoj ustavi vsako nednako cenzuriranje, teptanje, preganja, plenjenje in prepovedovanje izdajanja svobodnega tiska s strani administrativnih in političnih oblasti naravnost v nasprotju z določbami ustave. Obenem zahtevajo, da se takoj ukine veljavnost avstrijskih in madžarskih reakcijonarnih zakonov o tisku, ki služijo danes kot sredstvo za njeno omejevanje, nednako plenjenje, prepovedovanje in preganja. Zahtevajo, da se čim preje izdela skupen moderen zakon o tisku, po katerem bo merodajan forum v kvalifikaciji pisanja tiska edino in izključno samo svobodno in neodvisno sodišče in v nobenem slučaju administrativna ali politična oblast. Do izdelave tega zakona pa zahtevajo, da narodna skupščina takoj razširi veljavnost srbskega tiskovnega zakona s potrebnimi spremembami v liberalnem duhu in v obliki pravilnika na celo državo.

Zdravstveni oblasti. Kdor gre po Rožni dolini, lahko vidi, kako se žimnice, po grizumlih, ali na cesti, ali pa v vrtovih na solncu sušijo. Da se pri tej vročini, napase malo muk na eni taki žimnici, se lahko misli. Čuditi se je, da sanitetna oblast za desinfikacije nič ne ukrene in kaj takega pripušča. Nekateri vodnjaki so čisto izpraznjeni in ostali so vsi več ali manj neposredne greznice, kamor se del fekalij steka. Stanovanja prepričljivoma, pomanjkanje vode, nobene pravilne higijene: vse to pripomore, da se bolezen tu tako razširja. Dobra pitna voda bi bila velikega pomena za Rožno dolino in en javni vodovodni vodnjak bi se dal lahko napraviti, kjer je voda že itak do tja speljana.

Gostilničarji že prete. Koma je raznesel glas, da je ministrstvo za narodno zdravje izdelalo in izročilo zakonodajnemu odboru naredbo o omejitvi prodaje alkoholnih pišč, pa so se zbudili birti in poslali v Belgrad zastopstvo.

zadruge gostilničarjev, ki je protestiralo in pretelo demokratom in samostojnim.

Pred ljubljansko poroto sta se morala zagovarjati Janez Malej in Jakob Jerala s koroške Bele, ker sta Antonia Zupana, ki ju je dvakrat napadel, postavila v korito in ga je vsaki enkrat udaril s kolom. Zupan je drugi dan na vnetju trebušnice umrl. Porotnik so na nje stavljena vprašanja glede na umor in težko telesno poškodbo soglasno zanikal, nakar je državni svetnik g. Regally razglasil oprostilno razsodbo. — Nato sta se zagovarjala Florijan Mulej in France Meršol, ker sta dne 1. julija ponoči napadla v Lescah sovračišča Franceta Kunčiča. Mulej ga je suval z nožem in je Kunčiču prerezel na vratu živil odvodnico, vsled česar je Kunčič kmalu nato umrl; Meršol je pa Kunčiča bil s kolom. Po pravdoreku porotnikov sta bila obsojena: Florijan Mulej na dve leti in pol, France Meršol pa na poldrugo leto težje ječe.

STANOVANJE se odda za malo držino, 3 sobe, elektrika. 1041 E. 72. St. (115)

NAPRODAJ JE HUDSON avtomobil, za 7 oseb, se zamenja tudi za manjšo kar. 15226 Saranac Rd. (115)

NAPRODAJ POHISTVO. 1024 E. 86 Pl. Vprašajte zveber od 6. do 8. zv. (118)

SOBO SE ODDA v najem za 1 ali 2 fanta, brez hrane. 6408 St. Clair av. (116)

ESENSKIE in zimske oblike je treba sedaj prinesi čistiti, da so popoloma pripravljene, kadar je bolj hidno vreme. Ako želite najfinješi in mojstrsko delo, poslajte čistko k

Frank Cleaners & Dyer's

Delavnica in urad: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

Podružnica 6629 ST. CLAIR AVE. (vogal E. 67. cesta.)

Odprtje do pol osmih.

FRANK Cleaners & Dyer's 2. 60th & Bonita Ave. Phanes Randolph 5694 Central

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

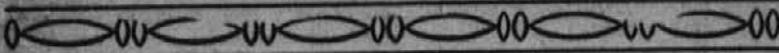
POZOR

DELAVNICA IN URAD: E. 60th & Bonita Av. Rosedale Central 5694

POZOR

PRIHAJAC

Povest: Spisal dr. Fr. Detela.

Ko pa je darila ura polnoč, se je stresel in hotel oprezeno proti domu in hlev. "Sedaj, in nikoli več, nikdar več," je šepetal v srčni stiski. Oče je čakal na podu in že mislil, da se je bil Lojze zmotil. Kar so zaškrpala vrata iz plevnika, in skočil je nekdo na pod. Mejač se ni genil. Oni pa je šel odpirat pod, in priplazil se je Minež s košem in klet, da je moral čakati. "Hlapec je zmenjen z Minežem," si je mislil Mejač, in jez ga je grabila. Ko sta na onadvaka začela polniti koš in je šepetal Minež: "Le potlači, saj gre še noter: dobra vaga v nebesa pomača!" takrat je zavitiel Mejač palico in udaril po Mineževem tovarišu. "Jezus, Marija!" je vzklknil udarjenev in se zgrudil na tla. Minež je skočil k vratom in izginil v noči; Mejač pa je streljal kakor okamenel. Kakor da bi mu bil sinov vzklik ustavljal po žilih, so mu odpovedali vse udje. A grenačna žalost in očetovska ljubezen so ga zdramili takoj. Skočil je k ranjenemu, ga vzdignil s silno močjo, kakršno daje človeku strah in obup, in ga odnesel v hišo. Nesel ga je po stopnicah v sobo, tujcem namenjeno, in ga položil na posteljo. Ropot je privabil ženo. Kako se je prestrašila, ko je zagledala sina kakor mrtvega in očeta sklonjenega črezenj. Začela je klicati vse svetnike na pomoč, mož pa ji je uka- zalo, da naj molči in prinese razmrzle vode. Škropila sta sina in ga drgnila po prsih, da je izpregledal. Nasmehnil se je čudno in zopet zatisnil zmocene oči. Spal je dolgo, a nemiren. Visoko je že stalo sonce, ko se je prebudil, pogledal topo krog sebe in začel blesti. Poklicali so zdravnika; lotila se je bila Tineta vročinska bolezni.

X.
Tako je ležal Tine med živiljenjem in smrtno. Mati in sestra sta se izkušali, katera mu bode ljubezneve stregha, in oče Mejač je presezel po cele ure poleg bolnikove postelje; preklaščal ga je, povrjal mu blazino pod glavo, dajal mu pit in pazil na vsako izprenembo v njegovem stanju. Ves dogodek je bil zavit v neko tmino, ki jo je izkušala Mejačka prodreti: a oče je molčal trdovratno.

Tolažilo je Mejačeve sočuvstvo znancem in prijateljem, ki so povpraševali, kako je Tinetu. A zavzela se je Minica, ko jo ustavi nekega večera Franca z vprašanjem, če je Tinetu že kaj bolje. Kako jo je razveselilo to vprašanje, ko se je sama že toliko časa pripravljala, da nagovori ono, ki bi ji mogla toliko reci povedati! O, sedaj je ni hotela pustiti izlepa.

"Kako pa pri vas?" je vprašala, ko je bila odgovorila na vprašanje.

"Dolgač," je dejala Franca.

"Ali Peter kaj piše?" je šepetala Minica in čutila, kako ji sili kri v lica. Franca je pripovedovala, da je Peter na Laškem, da so ljudje ondi sovržni in grdo gledajo vojake, in da vse kaže, da bode na spomlad vojska.

"Bog se usmilil!" je vzdihnila Minica in izpraševala jo še o tem in onem, in če je Peter še kaj pisal. Prosila jo je, da naj pride še drugega dne zvečer k vrtu dol, da se bosta kaj pogovorili kot starji prijatelji. Franca je povedala Čediniki, s kom da je govorila. Čudila se je žena, a rekla ni nicesar.

Polagoma se je obračalo Tinetu na bolje. Dekli pa sta se shajali skoraj vsak večer, in pomenkovana ni bilo ne konca ne kraja. Kako do-

pili, pa so rekli vaš oče: Fantje, dosti imate! In smejni smo se in šli. Tam dol si začno človeka šele prav naličati, kadar je pijan. Oj, ti prokleta kleta! Snoci smo pili do polnoči, in prišel sem domov kakor zverina. Doma smo se potem kregali in kregali, in jaz, ki sem bil pijan, sem udaril po očetu. Oj ti prokleta krčma! — Sedaj pa grem, in Bog ve, če se vrnem še kdaj. Dvajset goldinarjev menda dobi vsak radovoljnik na roke. Denar posljem očetu, tu, da ne bodo hudi; mi pa: Oj zdaj grem, oj zdaj grem: nazaj nas več ne bo! — Vidis, tako je, Tine."

"Janez, jaz grem s teboj," reče Tine odločno.

"I, zakaj pa ti?" se zavzame oni.

"To tebi nič mar! Če hočeš, pojdiva skupaj; če ne, pa vsak svojo pot."

Janez je bil vesel, da je dobil tovariša. Tine mu je naročil, kje ga naj počaka, in hotel brzo domov. Sedaj ni bil več razmišljen. Jasen in strog je bil izraz obličja, iz katerega je sijala v prejšnjih časih tako vesela lahkomiselnost. Kakor da bi mu bil dober duh pokazal pot iz zagate, iz katere ni videl nobenega izhoda, takoj se mu je zdel; in domov ni šel jemat slovesa, le s sestro je še hotel govoriti in pripraviti se na odhod. A sestra je bila z doma, in ni je mogel pričakati. Mati ga je začudenov povpraševala, kam da je namenjen.

"S Klemenovim greva nekam, in ni treba čakati v večjerjo," je bil odgovor.

"Menda vendar ne pojdeš zopet k Strženu!"

"Nič več, mati, dokler živim," je dejal Tine in šel. Ni se ozrl po domači vasi, kjer je preživel toliko veselih dni, ne po polju, kjer je zorelo žito: nekako ostarelo mu je bilo srce, ko pa ga je srečala Franca in ga radostno pozdravila, jo je ustavil in prikel za roko. "Lej, Franca," je dejal, "enkrat si ti dejala, da naj pozabiva, kar je bilo med nama; sedaj pa jaz takoj pravim.

(Nadaljevanje.)

— Od 1. oktobra naprej, so trgovine ob sredah, zopet odprtne.

— Pismo ima pri nas Ivan Pestotnik.

— Pismo ima pri nas Ivan Pavlič.

FRENCH LINE

CAMPAGNE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE

Express Postal Service

DIREKTNA SLUŽBA V

Jugoslavijo

PREKO HAVRE

veliki parniki na 2 in 3 vijke

PARIS ..... 5. okt.

CHICAGO ..... 12. okt.

FRANCE ..... 15. okt.

TOURAINE ..... 19. okt.

Za družine nudimo izbrane ugodnosti 3. razreda — kabine z avtom, stirim, sesimi in osmimi posteljami. Vsi potniki bodo delični izbrane službe in hrane, vseh katerih je znana Francoska črta.

Za nadaljnje informacije vprašajte pri lokalnih agentih FRENCH LINE.

(w)

NAPRODAJ JE AVTOMOBIL Dorting, za 5 oseb, novo prebarvan, kakov nov. Se mora takoj prodati, in sicer ako poceni, ker gre lastnik iz mesta. Zamenja se tudi za kak lot. Vprašajte na 5230 St. Clair ave, ali poklicniki Kenmore 170. (117)

HISA NAPRODAJ za 2 družini. Prodaja se radi odhoda v stare domovine. Nizka cena. Oglašati se na 16123 Parkgrov ave. Collinwood. (117)

POHISTVO NAPRODAJ, več posteli, miz in stolov. Se proda poceni. 1008 E. 64th St. (116)

NAPRODAJ POSESTVO, poceni, v Euclid, O., na Ivan ave. Zemljišče je 145X300. Hisa ima 10 sob, električna, voda in furnes. Ako želi kd kupiti, se proda z vso opravo, ali pa same zemljišče in hisa. Vprašajte pri Jos. Coprež, 21860 Ivan ave, blizu Kastelčevega posestva. (117)

GARAŽA SE DA V RENT. 984 Addison Rd. (118)

FRONT DR. SLOVENIJA

Preklicnik Florjan Cesar, 3537 E. 81st St. podpredsednik in povezovod.

Peter Simčič, 8101 Acton Rd. tajnik Frank Snyder, 3541 E. 82nd St. blagajnik Jerni Strojlin, 3526 E. 81st St. Društvo zboruje vsak prvi torek v mesecu v S. N. Domu. Vaje vsak ponedelek, sreda in petek ob 7. zvečer.

Sprejemajo se v društvo vse praktični katoliki.

Dr. DVor Barča, 81. 1817 COF. Reda Kat. Borčmarjev.

Nadzornik Fr. Perme, 1133 Norwood Rd., podkonsular Anton Hlapčec.

1082 E. 72nd St. tajnik zapisnikar J.

Perme, 1133 Norwood Rd., finan-

čni tajnik Laverne Zupančič, 1083 E.

Domu, soba št. 4. dogodne.

ODDAJO SE 3 SOBE poštenim oda-

slim luđem v I. nadzr. Vprašajte na 6503 Edna ave. vrata št. 2, po-

4. uri pop.

POZOR!

Opozorjam rojake in rojakinje, da

otvoret v petek, 9. oktobra ob 8. uri

zvezet v Grdinovi dvorani

DR. CLEV. SLOVENCI ST. 14

Frank Končan predsednik, 1159 E.

60th St. tajnik Lukas Levec, podpredsednik,

1273 Marquette Rd., Anton Abram

tajnik 1225 E. 72nd Pl. Paul Novak

zapisnikar, 1127 E. 63rd St. Mihal

Birtič, blagajnik, 1029 E. 62nd St.

Nadzorniki: Josip Galper, Frank

Jakomini, John Zupančič, Zdravnik

dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Se

je vsako prvo nedeljo v mesecu v S.

N. Domu ob 2. pop. soba št. 1.

DR. SV. C. in M. ST. 16

Rud. Čaršenik, predsednik, 1115 E.

Norwood Rd., Jan Zakrajšek ml. pod-

predsednik, 1828 St. Clair-av.

Widervel tajnik, 1153 E. 61st St.

B. Zavrlječ zapisnikar, 1383 E. 60th

St. Nadzorniki: Ant. Strniš, Viktor

Kompare, Jos. Zakrajšek, St. Zdravnik

dr. J. M. Šelškar, 6217 St. Clair Ave. Se

je vsako drugo nedeljo v mesecu v S.

uri pop. v holki dvorani v Vile.

DR. BLED, ST. 20.

Jakob Resnik, predsednik, 3590 E.

St. John Fortune, podpredsednik,

1091 Addison Rd., Math Bambič tajnik,

E. 81st St. John Uriel, tajnik in za-

pisnikar 7730 Osage in John Sulen,

blagajnik, 3614 E. 80th St. Nadzorni-

ki; Andi Režin, Sylv. Paulin, M. Vrček

Zdravnik dr. McCarty, 9014 Union-av.

Se je vsako 2. nedeljo v mesecu v

novembru v S. N. Domu.

DR. JUGOSLOVAN, ST. 21.

Anton Eizenhard predsednik, 1743

E. 33rd St. Frank Lenček podpredsednik,

1017 E. 29th St. John Ivančič, taj-

nik, 3051 Elyria-av. John Štefan,

blagajnik, 3116 E. 80th St. Nadzorni-

ki; John Svét, Frank Janečić, Fran-

Kompare, Jos. Zakrajšek, St. Zdravnik

dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair-av. Se

je vsako drugo nedeljo v mesecu v

novembru v S. N. Domu.

DR. FRANCE PRESEREN, ST. 17.

John Centa predsednik, 6105 St.

Clair-av., Anton Anžlovar podpreds-

nik, 622 St. Clair-av., Peter Bakovič, tajnik

in zapisnikar 5805 Prosser-av. Frank Mlāmā blagaj-

nik, 1221 E. 61st St. Nadzorni-

ki; Leo Kušan, Ad. Mačerol, Zdravnik:

dr. J. M. Šelškar, 6127 St. Clair-av. Dr.

Hais, Pearl-av. Se je vsako 2. nedeljo v mesecu v

novembru v S. N. Domu.

DR.